

На основу члана 16. Закона о заштити узбуњивача ("Службени гласник Републике Србије", бр. 128/2014) и Правилника о начину унутрашњег узбуњивања, начину одређивања овлашћеног лица код послодавца, као и другим питањима од значаја за унутрашње узбуњивање код послодавца који има више од десет запослених ("Службени гласник Републике Србије", бр. 49/2015), » **Јавно комунално предузеће „Паркинг сервис“ Пожаревац** (у даљем тексту : *Предузеће*), које заступа директор Верица Савић (у даљем тексту : *Послодавац*), дана 06.10.2015 године, доноси:

ПРАВИЛНИК О ЗАШТИТИ УЗБУЊИВАЧА

Овим Правилником (у даљем тексту: **Правилник**) уређује се начин и поступак унутрашњег узбуњивања, именовања овлашћеног лица код Послодавца за пријем информација и вођење поступка, као и друга питања од значаја за унутрашње узбуњивање код Послодавца који има више од десет запослених.

1. УЗБУЊИВАЊЕ, УЗБУЊИВАЧ И ОВЛАШЋЕНО ЛИЦЕ ЗА ПРИЈЕМ ИНФОРМАЦИЈЕ КОЈОМ ВРШИ УЗБУЊИВАЊЕ

Члан 1.

Узбуњивање је откривање информација о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу овлашћења противно сврси због којег је издато, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и ради спречавање штете великих размера (у даљем тексту: **Узбуњивање**).

Узбуњивач је свако физичко лице који изврши Узбуњивање у вези са својим радним или другим ангажовањем код Послодавца, поступком запошљавања, коришћењем услуга, пословном сарадњом са државним органима, пословним партнерима или другим правима и интересима Послодавца (у даљем тексту: **Узбуњивач**). Под Узбуњивачем се првенствено сматрају запослени код Послодавца, али то могу бити и друга физичка лица ангажована од стране Послодавца ради обављања одређених послова.

Овлашћено лице за пријем информације којом се врши Узбуњивање је запослени код Послодавца, који је интерном одлуком Послодавца овлашћен да врши пријем информација којом се врши Узбуњивање од Узбуњивача, да поступи по Узбуњивању, да извести Узбуњивача о исходу поступка по конкретном Узбуњивању, те да Узбуњивачу пружи сва потребна обавештења и омогући увид у списе предмета и присуство у евентуалним радњама у поступку (у даљем тексту: **Овлашћено лице**).

2. НАЧЕЛА УЗБУЊИВАЊА

Члан 2.

Узбуњивање је слободно.

Послодавац не може на било који начин спречавати или ограничити право запослених да врше Узбуњивање.

Члан 3.

Забрањено је вршење Штетне радње према Узбуњивачу, како од стране Послодавца, тако и од стране његових запослених.

Под штетном радњом подразумева се свако чињење или нечињење у вези са Узбуњивањем којим се Узбуњивачу или лицу које има право на заштиту као Узбуњивач угрожава или повређује одређено право, односно којим се та лица стављају у неповољнији положај (у даљем тексту: **Штетна радња**).

Члан 4.

Забрањена је злоупотреба права на Узбуњивање.

Злоупотребу права на Узбуњивање врши лице које:

- 1) достави информацију којом се врши Узбуњивање за коју је знало да није истинита;
- 2) поред захтева за поступање у вези са информацијом којом се врши Узбуњивање тражи противправну корист.

Злоупотреба права на Узбуњивање представља разлог за отказ уговора о раду запосленом, као и основ за накнаду евентуалне штете Послодавцу.

3. ЗАШТИТА УЗБУЊИВАЧА И УЗБУЊИВАЊА

Члан 5.

Узбуњивач има право на заштиту, под следећим условима:

- 1) да је Узбуњивање извршено на начин прописан Законом о заштити узбуњивача и овим Правилником;
- 2) да Узбуњивач врши Узбуњивање у року од 1 године од дана сазнања за извршену радњу због које се врши Узбуњивање, а најкасније у року од 10 година од дана извршења те радње;
- 3) да би, у тренутку Узбуњивања, на основу расположивих података, у истинитост информације којом се врши Узбуњивање поверовало лице са просечним знањем и искуством као и Узбуњивач.

Члан 6.

Поред Узбуњивача, право на заштиту имају и следећа лица:

- 1) лица повезана са Узбуњивачем, ако учине вероватним да је према њима предузета Штетна радња због повезаности са Узбуњивачем;
- 2) лице које учини вероватним да је према њему предузета Штетна радња, ако је лице које је предузело Штетну радњу погрешно сматрало да је то лице Узбуњивач, односно повезано лице;
- 3) лице које тражи податке у вези са информацијом којом се врши Узбуњивање, ако учини вероватним да је према њима предузета Штетна радња због тражења тих података.

Члан 7.

Овлашћено лице, као и свако друго лице је дужно да штити подате о личности Узбуњивача, односно податке на основу којих се може открити идентитет Узбуњивача, осим ако се Узбуњивач сагласи са откривањем података, у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Овлашћено лице је дужно да, приликом пријема информације којом се врши Узбуњивање, обавести Узбуњивача да његов идентитет може бити откривен надлежном органу, ако без откривања његовог идентитета не би било могуће његово поступање, као и да га обавести о мерама заштите учесника у кривичном поступку.

Ако је у току поступка неопходно да се открије идентитет Узбуњивача, Овлашћено лице је дужно да га о томе обавести пре откривања његовог идентитета.

Подаци из става 1 овог члана не смеју се саопштавати лицу на које се указује у информацији којом се врши Узбуњивање.

4. ПОСТУПАК УЗБУЊИВАЊА

Члан 8.

Узбуњивање је откривање информације којом се врши Узбуњивање само и искључиво Овлашћеном лицу.

Неће се сматрати да је откривањем информације којом се врши Узбуњивање било ком другом лицу отпочео поступак Узбуњивања, осим ако је законом и подзаконским актима другачије предвиђено.

Информација којом се врши Узбуњивање садржи податке о кршењу законских и других прописа, интерних аката Послодавца, кршењу људских права, вршењу противно сврси због које је поверено, опасности по живот, здравље, безбедност, животну средину, као и могућем настанку штете великих размера.

Информација којом се врши Узбуњивање може да садржи потпис Узбуњивача и податке о Узбуњивачу.

Овлашћено лице је дужно да поступа и по анонимној информацији којом се врши Узбуњивање, у оквиру својих овлашћења и могућности за вођење таквог поступка.

Члан 9.

Закон предвиђа три врсте узбуњивања: унутрашње, спољашње и узбуњивање јавности.

Унутрашње узбуњивање је откривање информације послодавцу.

Спољашње узбуњивање је откривање информације овлашћеном органу Републике Србије.

Узбуњивање јавности је откривање информације средствима јавног информисања, путем интернета, на јавним скуповима или на други начин којим се обавештење може учинити доступним јавности.

Јавност се може узбунити без претходног обавештења послодавца или Овлашћеног органа у случају непосредне опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, од настанка штете великих размера, односно ако постоји непосредна опасност од уништења доказа.

Приликом узбуњивања јавности Узбуњивач је дужан да поштује претпоставку невиности окривљеног, право на заштиту података о личности, као и да не угрожава вођење судског поступка.

Члан 10.

Поступак Узбуњивања започиње достављањем информације којом се врши Узбуњивање Овлашћеном лицу и то писмено или усмено.

Писмено достављање информације у вези са унутрашњим Узбуњивањем може се учинити обичном или препорученом пошиљком, као и електронском поштом.

Усмено достављање информације у вези са унутрашњим Узбуњивањем врши се усмено на Записник.

По добијању информације, било писмене или усмене, Овлашћено лице саставља Потврду о пријему информације у вези са унутрашњим Узбуњивањем. Код пријема обичне пошиљке за датум пријема се узима датум пријема пошиљке код послодавца, код препоручене пошиљке за датум пријема се узима датум предаје пошиљке Пошти, а код електронског пријема информације за датум пријема се узима време назначено на електронској пошти.

Потврда о пријему информације у вези са унутрашњим Узбуњивањем садржи:

- кратак опис чињеничног стања о информацији у вези са унутрашњим Узбуњивањем;
- време, место и начин достављања информације у вези са унутрашњим Узбуњивањем;
- број и опис прилога поднетих уз информацију о унутрашњем Узбуњивању;
- податке о томе да ли Узбуњивач жели да подаци о његовом идентитету не буду откривени;
- податке о послодавцу;
- печет послодавца;
- потпис лица овлашћеног за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим Узбуњивањем;
- потпис Узбуњивача и податке о њему, уколико он то жели.

Овлашћено лице је дужно да поступи по таквој информацији без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од пријема такве информације.

По пријему информације којом се врши Узбуњивање, Овлашћено лице ће предузети одговарајуће радње ради испитивања њене веродостојности и тачности.

У том циљу, Овлашћено лице може тражити асистенцију без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од пријема информације, било које организационе целине Послодавца, која је дужна да му ову асистенцију пружи без било каквог одлагања.

У изузетним случајевима (нпр. уколико су за проверу информације којом се врши Узбуњивање потребна одређена стручна знања које поседује само лице које је у њој означено) и уз претходну сагласност непосредног руководиоца или лица надређеног непосредном руководиоцу (уколико је непосредни руководилац лице на које се указује у информацији којом се врши Узбуњивање), Овлашћено лице може тражити асистенцију лица која нису запослена код Послодавца, у року од 15 дана од пријема информације.

Током трајања поступка Узбуњивања Послодавац је дужан да заштити Узбуњивача од Штетне радње, односно да предузме неопходне мере ради обустављања Штетне радње и отклањања последица Штетне радње.

Послодавац не сме предузимати мере у циљу откривања идентитета анонимног Узбуњивача.

Ако Овлашћено лице узима изјаве од лица, у циљу провере информације у вези са унутрашњим Узбуњивањем, о томе се саставља Записник. На садржну Записника може се ставити приговор.

Члан 11.

Након што прикупи све потребне информације и доказе ради испитивања веродостојности и тачности информације којом се врши Узбуњивање, Овлашћено лице ће закључити поступак Узбуњивања.

По окончању поступка саставља се Извештај о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим Узбуњивањем. Извештај се доставља послодавцу и Узбуњивачу, о коме се Узбуњивач може изјаснити,

Уколико током поступка Овлашћено лице утврди да су наводи из информације којом се врши Узбуњивање веродостојни и тачни, о томе ће без одлагања обавестити органе управљања Послодавца и предложити спровођење одговарајућих правних и фактичких радњи, у циљу отклањања неправилности утврђених током поступка Узбуњивања.

У сваком случају, Овлашћено лице је дужно да обавести Узбуњивача о исходу поступка по његовом окончању, у року од 15 дана од дана окончања поступка.

Овлашћено лице је дужно да, на захтев Узбуњивача, пружи обавештења Узбуњивачу о току и радњама предузетим у поступку, као и да омогући Узбуњивачу да врши увид у списе предмета и да присуствује радњама у поступку Узбуњивања.

5. НАКНАДА ШТЕТЕ ЗБОГ УЗБУЊИВАЊА

Члан 12.

Узбуњивач, као и повезано лице, имају право на накнаду штете због Узбуњивања.

Штета може бити материјална и нематеријална.

Материјална штета је штета настала умањењем нечије имовине или спречавањем њеног увећавања до којег би дошло према редовном току ствари.

Нематеријална штета настаје услед доношења физичког или психичког бола или страха.

Узбуњивач има право на судску заштиту.

Тужба се подноси Вишем суду, у року од шест месеци од дана сазнања за предзету Штетну радњу.

6. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 13.

Непоштовањем одредаба овог Правилника Овлашћено лице и други запослени код Послодавца чине повреду радних обавеза утврђених Уговорима о раду и Законом о раду.

Члан 14.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Послодавца, као и на интернет страници послодавца.

ДИРЕКТОР
Верика Савић, мастеринг.орг.наука
